

ter, förväntningar, föreställningar rörande en sak. *Bliwa n-d på en vara*, bliwa bedragen på den. *N. sig till*, genom fint bedrägeri göra sig till ägare af, förskaffa sig, t. ex.: *Han n-de sig till löfte om understöd.* — *Syn.* Se *Bedraga*, 1. — 3) Säges för öfrigt i alla bem. af ordet *Bedraga*, utom 6. — *N-s*, v. d. 1. 1) Sägä något på skämt, gyclka. *Äh, det är ej mitt allvar; jag n. bara. N. med någon. Han låter icke n. med sig, är icke god all n. med*, är icke att leka med (se *Leka*). — *Syn.* Se *Skämta*. — 2) Brukas ofta såsom ett finare uttryck för *Ljuga*. *Säg oss sanningen och n. inte. Han är mycket sanningsälskande och n. aldrig.*

NARRAKTIG, a. 2. 1) (om person) a) Som i tanke eller handling liknar en narr. *En n. menniska. Så n. du kan vara, som inbillar dig sådant!* — *Syn.* Se *Dåraktig*. — b) Puts-lustig, tokrolig. *Hän är för n. med sina upp-tåg.* — 2) (om sak) a) Se *Dåraktig*. *Hvilka n-a tankar han hyser om sin person! En n. fråga.* — b) Lustig, rolig. *En n. händelse, historia.*

NARRAKTIGHET, f. 5. 1) Egenskapen att vara narraktig. — *Syn.* Se *Dåraktighet*. — 2) Narraktig handling, narraktigt yttrande, narraktigt streck, puts. *Säga, göra n-er.*

NARRAKTIGT, adv. På ett narraktigt sätt, som en narr. *Bete sig n.*

NARRANDE, n. 4. Förande bakom ljuset; bedragande. Se *Narra*.

NARRAS, se under *Narra*.

NARRDRÄGT, c. 5. 1) Sådan drägt, som hofnarrar fordom buro. — 2) Narraktig, löjlig drägt. *Magisterkostymen är en n.*

NARRFEST, m. 3. Fest, som fordom i flera kristna, europeiska länder firades af andelige och lekmän med de största narraktigheter.

NARRI, n. sing. 1) Skämt. *Ett groft n. Det är bara n. af honom. Sägä något på n. Han tog det för n., men det var intet n. I den delen täl han intet n. Utan n!* allvarsamt taladt! *Äh n!* äh ni skämtar bara. *Det är intet n. att göra det*, är ganska svårt, farligt. *Jfr. Skämt.* — 2) Brukas stundom såsom ett finare uttryck för *Lögn*, *Osanning*.

NARRKÄPA, f. 4. Den med tuppfjäder, bjellror och äsneöron utsirade runda mössa, som hofnarrar fordom buro.

NARRSPEL, n. 5. 1) En hofnarrs eller gyclkemarkares upptåg, puts och infällen. — 2) (fig. fam.) Puts, spratt, skälmstycke, gäckeri. — *Syn.* Se *Gyckel*, 2.

NARRSPRÅNG, n. 5. Språng, sådant som narrar och gyclklare pläga göra.

NARRVERK, n. 5. Se *Gyckel*, 2.

NAS, m. sing. (bergv.) Benämning på alla trögsmälta slaggarter, som bildas vid arbeten i stort.

NASAL, -ål, a. 2. (af lat. *Nasus*, näsa) Som uttallas med näsljud. — S. m. 3. En stämma i orgverk, hvilken har ett slags näsljud.

NASALLJUD, -äljúd, n. 5. (gram.) Näsljud.

NATE, m. sing. Ört, allmän vid hus, brukad till föda åt kycklingar, kråfter och sångfåglar. *Stellaria media*. Kallas äfven *Våtarf*, *Wassarf*, *Wattarf*, *Narf*, *Narfgräs*.

NATION, -tschón, f. 3. 1) (egentl.) Samhällsförening (antingen själfständig eller icke) af menniskor, som hafva i allmänhet samma härkomst, kroppsbildning, språk, naturanlag och seder. *Svenska, engelska, irländska, böhmiska n-en.* —

2) Samteliga de personer, födde eller naturaliserade i ett land, som lefva under samma styrelse. *En mäktig, krigisk n. Svenska, ryska, österrikiska n-en.* — 3) Samteliga invånarne i ett land, ehuru de icke lefva under samma styrelse, så vida de tala samma språk. *Den tyska, italienska n-en.* — 4) Samteliga de menniskor på jordklotet, som hafva samma härkomst, språk, seder, kroppsbildning. *Judiska, armeniska n-en.* — 5) Samteliga studenter vid ett universitet, som äro från samma landskap, t. ex.: *Uplands, Östgöta, Södermanlands och Nerikes n.*

Anm. För alla bem. utom 5 nyttjas *Folk* såsom synonymt med *Nation*. Ursprungliga skilnaden är, att *Nation* betecknar mera ett af sjelfva naturen bestämdt släktförhållande, hvaremot ordet *Folk* betecknar en mera tillfällig förening, och har för öfrigt mer omfattande betydelse. (Jfr. *Folk*.) I allmänt tal göres dock föga skilnad emellan begge orden.

NATIONAL, natschonål, a. 2. En nation tillhörig eller som derpå har afseende. Brukas mest i sammansättningar, såsom *N-angelägenhet, -drägt, -dygd, -fel, -fest, -högtid, -karakter, -last, -lyte, -välmåga, m. fl.*

NATIONAL-EKONOMI, natschonål-ekånåmi, f. 5. Se *Statshushållning*.

NATIONAL-FÖRSAMLING, natschonål- ---, f. 2. Församling af ett lands folkombud i och för det allmänna angelägenhet.

NATIONALGODS, natschonålgódds, n. 5. Gods, tillhörigt en nation, en stat. *Franska n-en.*

NATIONALHAT, n. 5. Hat, som en nation hyser till en annan.

NATIONALISERA, natschonalisera, v. a. 4. Göra inhemska hos en nation, införlifva med dess bruk och seder.

NATIONALITET, natschonålitét, f. 5. Allt det, hvarigenom ett folk i kroppslig och andlig bildning, språk, seder och bruk skiljer sig ifrån andra.

NATIONAL-KARAKTER, natschonål-karak-tär, m. 3. De själsenskaper, som gemensamt tillhöra en nation. [— character.]

NATIONAL-KONVENT, natschonål-känn-vånt, n. 5. (hist.) Den församling af folkets ombud i Frankrike, som den 24 Sept. 1792 förklarade landet för en republik. [— convent.]

NATIONALLYNNE, n. 4. De egenskaper i afseende på lynne och sinnesart, som gemensamt tillhöra en nation.

NATIONAL-TEATER, natschonålteát'r, m. 2. pl. — *teatrar*. Teater, hvarpå gifvas endast inhemska stycken.

NATIONEL, natschonål, a. 2. Som tillhör, utmärker en nation. Har samma betydelse som *National*, hvilket sednare dock mest nyttjas i sammansättningar. *N-la bruk, vanor, plägseder.* [Nationell.]

NATIONLIG, natschonlig, a. 2. Se *Nationel*.

NATIVITET, ---ét, f. 5. (lat. *Nativitas*, födelse) Stjernornas ställning vid en persons födelse. *Ställa ens n.*, förutsäga ens öden af stjernornas ställning vid dess födelse.

NATIVITETSSTÄLLARE, --- etsståll ---, m. 5. En, som ställer en persons nativitet eller i allmänhet befattar sig med denna konst.

NATIVITETSSTÄLLNING, f. 2. Se *Horoskop*.

NATRON, nátrånn, n. sing. (kém.) Ett af alkalierna, hvilket förut kallades *Mineral-alkali* och *Soda*.

NATT, f. 3. pl. *nåtter*. 1) Den tid af dygnet, då solen är under vår horisont, eller tiden ifrån